

# Ängsvegetation



Torräng anlagd med ängsfrö tre år efter sadd.

## Var kan ängsvegetation användas?

Ängsvegetation kan användas i flera olika miljöer. Det finns ängstyper för allt från torra och branta slänter till fuktiga och flacka ytor. Ängar kan anläggas på exempelvis torra och magra vägsrännor, i våtmarker och översilningsytor eller i park- och trädgårdsmiljöer.

Ängsvegetationen kan omfatta stora ytor i infrastrukturprojekt eller bara utgöra en liten del av en trädgård. Vår ängsvegetation finns exempelvis vid skolor, i bostadsområden, på golfbanor, i stadsparkar och i trafikmiljöer.

## Flera fördelar med ängsvegetation

- Med våra system för ängsvegetation kan en naturlig miljö snabbt skapas.
- Ängsytor är mycket varierande, färgrika och stimulerande och blir ett positivt inslag i många olika miljöer.
- Den enkla och billiga skötseln av en ängsyta gör den till ett mycket fördelaktigt alternativ jämfört med gräsytor som kräver kontinuerlig och energikrävande skötsel.
- Ängsvegetationen skapar en naturlig biotop som lockar till sig ett varierat djurliv av exempelvis fjärilar, humlor och fåglar.

## Hög kvalitet

Vi baserar vår produktion på högklassigt svenskt frömaterial. Utgångsmaterialet i våra produkter för ängsvegetation är anpassat för svenska förhållanden. Den stora bredden av produkter på olika ängsmattor, plantor och fröer gör att man kan komponera en äng för de flesta typer av markförhållanden och är anpassad för klimatet i stora delar av landet.

## Hur anläggs ängen?

Det finns olika metoder för att anlägga ängsvegetation. Vilken man väljer beror bland annat på hur snabbt man vill ha en färdig ängsyta och vilken skötsel man kan acceptera under etableringstiden.



**Färdig Äng:** Det snabbaste alternativet. De färdigodlade ängsmattorna ger dig en vacker äng från första dagen.



**Örtpluggplantor:** Genom att plantera örtpluggplantor kan du komponera din äng med exakt de arter du vill ha.



**Ängsfröblandning:** Flexibelt och enkelt alternativ för stora ytor. Kan också kombineras med örtpluggplantor.

## INSPIRATIONSBILDER...

- 1 Svenskodlade färdiga ängsmattor klara för leverans
- 2 Äng i vägslänt anlagd med sådd och örtpluggplanter
- 3 Torräng av färdiga ängsmattor samt örtpluggplanter
- 4-5 Tre år efter anläggning av färdiga ängsmattor



1



2



3



4



## FÄRDIG ÄNG



### Enkelt och användbart

På ytor där man snabbt vill skapa en väletablerad ängsvegetation är "Färdig Ängsmatta" det bästa alternativet. Ängsmattan är förodlad och har redan vid leverans en välutvecklad ängsvegetation av blandade örter och gräs. Mattan baseras på arter av svenskt ursprung.

Ängsvegetationen prefabriceras i ett 3-4 cm tunt jordlager. Mattan är i botten förstärkt med ett armeringsnät av kokosfiber. Armeringen gör mattan lätt att hantera och att den blir extra motståndskraftig mot erosion. Eftersom växtligheten är färdigutvecklad redan vid leveransen rotar den sig snabbt på platsen och binder underlaget. Ängsmattan kan därför användas som ett effektivt erosionskydd i exempelvis slänter.



## VEG TECHS ÄNGSMATTOR:



### NY! Svenskäng torr-normal FÄ 6703

Artikelnr: 2-12071

Den nya svenskängen passar de flesta torra och normala marktyperna.



### Normaläng FÄ 6701

Artikelnr: 2-12005

Lämplig för lerjordar och finkorniga moräjordar (ej sand/grus). Normalängsmattan baseras på ängsfröblandning 6701.



### Torräng FÄ 6704

Artikelnr: 2-12007

Lämplig för torra moränjordar, sand och grus. Används exempelvis i vägslänter och refuger. Torrängsmattan baseras på ängsfröblandning 6704.



### Fuktäng FÄ 6702

Artikelnr: 2-12006

Lämpar sig exempelvis för infiltrationsytor och översilningsytor samt i dikesbottnar och fuktzoner kring dammar. Fuktängsmattan baseras på ängsfröblandning 6702.



### Salttålig äng FÄ 7001

Artikelnr: 2-12009

Lämplig i rondeller och refuger med saltbelastning samt ytor nära havet. Vegetationen utgörs exempel av strandtrift, gulkämpar, strandglim, kärringtand och backnejlika.



## MONTAGE OCH SKÖTSEL AV FÄRDIG ÄNGSMATTA

### Förberedelser av underlaget

Ytan skall för bästa resultat vara fri från fleråriga rotagräs som exempelvis kvickrot och åkertistel. Underlaget skall inte vara alltför näringsrikt. Bäst resultat får man på näringsfattiga jordar som exempelvis sand/mojjordar eller fattiga alvjordar. Alltför feta och näringsrika jordar kan förbättras genom att göra en djupplöjning och blanda upp matjorden med magrare alv. Om underlaget är kompakt och torrt skall ytan luckras upp och vattnas igenom. Underlaget skall vara jämnt så att ängsmattorna får bra jordkontakt vid utläggningen.

### Åtgärder mot rotagräs

Jordar med ogräsproblem kan åtgärdas genom att lägga ut en ogräshämmande, termiskt behandlad fiberduk på marken. Var noga med att skarvarna överlappas ordentligt. Helst skall de sys ihop med en speciell symaskin som finns att hyra hos Veg Tech. En ogräsfri och mager jordblandning påförs därefter ovanpå fiberduken. Jordar med ogräs kan också i förväg åtgärdas genom att täcka marken med en ej ljusgenomsläpplig fiberduk i två år före montaget.

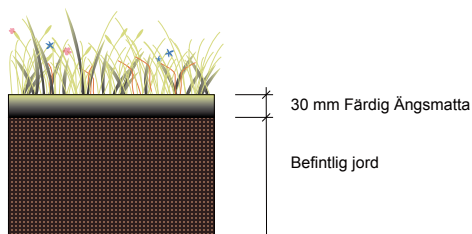
### Utläggning av ängsmattan

Ängsmattorna levereras lastade på EUR-pall. En ängsmatta lyfts enkelt av två personer. Ängsmattorna läggs ut tätt kant i kant ovanpå det förberedda underlaget. Ängsmattan måste få bra jordkontakt vid utläggningen. Om mattan riskerar att utsättas för extrema vindar eller om den skall monteras i branta slänter bör den förankras med exempelvis Veg Techs träspik. Efter utläggningen vattnas ytan med ängsmattorna noga. Under de första veckorna efter montaget måste ängsmattorna då och då vattnas om det är torr väderlek.

### Skötsel

För att bibehålla örtfloran och gynna den framför gräs och ogräs skall ängen slås varje år. Skärande redskap som exempelvis slätterbalk eller lie skall användas. Klipphöjden måste vara minst 60-80 mm. Ängen slås i början av augusti när de flesta örterna har blommat över. Det avslagna höet kan man gärna låta ligga kvar i upp till en vecka så att det får tid att fröa av sig. Allt hö tas därefter bort, annars får man på sikt en oönskad uppgödsling av marken. Konventionella gräsklippare eller trimmers skall inte användas för att slå ängen eftersom de i för hög grad finfördelar det avslagna klipplet. Det finfördelade klipplet göder markytan och ängsytan kommer succesivt att övergå till en ren gräsyta. Endast om det visar sig att ängsytan blir extremt mager kan en lätt gödsling utföras med exempelvis långtidsverkande gödselmedel.

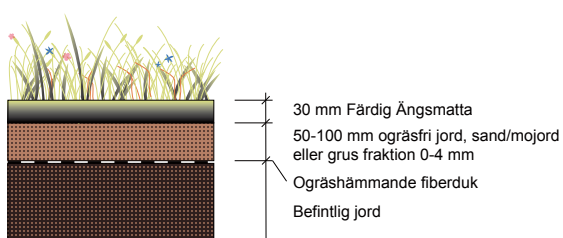
### Montage på magert, rotagräsfritt underlag



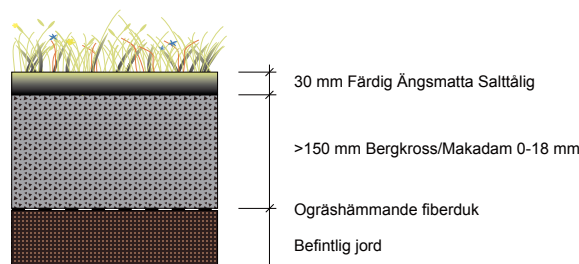
### Produktdata Färdig Ängsmatta

Mått:	1 × 0,8 m
Leverans:	Lastas på EUR-pall
	Pallstorlek: ca 20 mattor = 16 m <sup>2</sup>
	Vikt full pall: ca 650 kg

### Montage på jord med ogräsinslag



### Montage av Salttålig Färdig Äng 7001



## ÖRTPLUGGPLANTOR FÖR ÄNGSYTOR



### Ängsarter för alla förhållanden

Du kan enkelt komponera din ängsyta med örtpluggplantor av svenska ängsarter. Det finns en mängd olika arter att välja bland för exempelvis torra, normalfuktiga och fuktiga ytor. Om man jämför med en sådd ängsyta så är fördelen med örtpluggplantor att man exakt kan kontrollera artvalet samtidigt som första årets blomning blir rikligare. Det är vanligt att plantering av örtpluggplantor kombineras med sådd av ängsfrö.



Örtpluggplantor levereras i brätten med 40 plantor.



Örtplugg planteras med Veg Techs planteringssystem och Veg Techs strandmattor är förankrade vid strandkanten.



Samma yta 2 månader efter plantering.

Örtpluggplantor för ängsytor - förslag på artval				(Lista över örtpluggplantor finns under kapitlet "Plantsortiment")			
TORRÄNG Torra moränjordar		NORMALÄNG Morän-, ler- och mjälajord		FUKTÄNG Fuktig morän-, ler- och mjälajord		VÄXTER FÖR FJÄRILAR	
Art	L/B	Art	L/B	Art	L/B	Art	L/B
rölleka	L	akleja	L	nysört	L	rölleka	L
liten blåklocka	L	slättergubbe	L	ängsbräsma	L	rödklint	L
rödklint	L	stor blåklocka	L	olika starr	L	vädcklint	B
backnejlika	L	rödklint	L	midsommarblomster	L	hampflockel	L
brudbröd (kalkgynnad)	L	gulmåra	L	humleblomster	L	gulmåra	L
gulmåra	L	midsommarblomster	L	gökbomster	L	olika fibblor	L
blodnäva (kalkgynnad)	L	fyrk. johannesört	L	videört	L	åkervädd	L
olika fibblor	L	åkervädd	L	fackelblomster	L	sommarfibbla	B
äkta johannesört	B	prästrage tidig	L	äkta förgätmigej	L	prästrage	L
åkervädd	L	prästrage sen	L	smörblomma	L	fackelblomster	L
sommarfibbla	B	myskmalva	B	ängsvädd	L	ängsvädd	L
prästrage tidig	L	gullviva	L	smörboll	L	backtimjan	L
prästrage sen	L	smörblomma	L	läkevänderot	L		
kåringtand	L	rödblåra	L				
tjårblomster	L	ängsvädd	L				
myskmalva	B						
gullviva	L						
backsippa	L						
mandelblomma	L						

**L/B**  
L - Finns i lager under säsong.  
Vi reserverar oss för mellanförsäljning.  
B - Beställs nov-dec året före leveransår.

**Rekommenderad planeringstäthet:**  
5-10 plantor/m<sup>2</sup> vid kombination med frösådd.  
Vi rekommenderar en kombination med sådd, då ytan växer ihop snabbare och ger ett jämnare och naturligare resultat. Mikroklimatet i etableringsytan förbättras och förekomsten av fröogräs minskar.

## PLANTERING AV ÄNG MED ÖRTPLUGGPLANTOR

### Hantering av plantorna fram till planteringen

Om du inte kan utföra planteringen direkt efter leveransen måste du ta hand om plantorna så att de inte tar skada. Placera brätterna (plast-behållarna med plantor) sida vid sida på en skuggig plats, gärna direkt på marken. Tänk på att ställa dem så att de inte riskerar att bli för blöta om det regnar kraftigt. Om plantorna verkar torra skall de vattnas så att rotklumpen blir genomfuktad. Om du är tvungen att lagra plantorna mer än en vecka – se då till att rötterna inte växer fast i marken under brätterna.

### Förberedelser av underlaget

Ytan skall för bästa resultat vara fri från fleråriga rotgräs som exempelvis kvickrot och åkertistel. Underlaget skall inte vara alltför näringsrikt. Bäst resultat får man på näringsfattiga jordar som exempelvis sand/mojordar eller fattiga alvjordar. Alltför feta och näringsrika jordar kan förbättras genom att göra en djupplöjning och blanda upp matjorden med magrare alv. Om underlaget är kompakt och torrt skall ytan luckras upp och vattnas igenom.

### Åtgärder mot rotgräs

Jordar med ogräsproblem kan åtgärdas genom att lägga ut en ogräshämmande, termiskt behandlad fiberduk på marken. Var noga med att skarvarna överlappas ordentligt. Helst skall de sys ihop med en speciell symaskin som finns att hyra hos Veg Tech. En ogräsfri och mager jordblandning påförs därefter ovanpå fiberduken. Jordar med ogräs kan också i förväg åtgärdas genom att täcka marken med en ej ljusgenomsläpplig fiberduk i två år före montage.

### Utrustning

Om det är många plantor som skall planteras görs detta enklast med ett planteringsrör. Det underlättar också om du har en sk planteringssele där du kan fästa brätterna med plantor samt en gödselpåse. Planteringsrör och planteringssele kan hyras av oss. Vi kan också leverera den typ av gödselmedel som passar bäst för dina plantor. Om det bara är en mindre mängd plantor som skall planteras så klarar du dig med exempelvis en liten planteringsspade.

### Planteringsarbetet

Plantering av örtpluggplantor kan göras under perioden april-oktober men vår eller tidig höst anses vara den bästa tiden. Om plantorna är torra skall de vattnas så att jordklumpen är genomfuktad före planteringen. Använd exempelvis en liten planteringsspade för planteringen. Lägg i en liten nypa gödsel (ca 7 g långtidsverkande gödsel/planta) i botten på planteringshålet. Tryck ned plantan och se till att hela rotklumpen kommer ner i jorden. Tryck till runt plantan så att den sitter fast ordentligt.

### Plantering med planteringsrör:

- 1 Trampa ner planteringsröret i jorden.
- 2 Öppna botten på planteringsröret med pedalen.
- 3 Dra försiktigt upp plantan ur brättet/krukan. Om plantan sitter fast eller riskerar att gå sönder, tryck upp pluggen underifrån med fingret.
- 4 Släpp ner gödsel och planta i planteringsröret (ca 7 g långtidsverkande gödsel/planta).
- 5 Dra upp planteringsröret och vrid medsols.
- 6 Trampa till jorden runt plantan så att god kontakt bildas mellan rötter och jord. Plantan skall alltid planteras något djupare än marken runt omkring. Om pluggen sticker upp kan den annars lätt torka.
- 7 Vattna hela den nyplanterade ytan ordentligt.
- 8 Om det blir en period med torrt väder efter planteringen måste ytan vattnas så att plantorna inte torkar.

### Skall du plantera stora ytor?

Då kan du hyra planteringsrör och planteringssele hos oss. Veg Tech erbjuder sig också att utföra hela entreprenaden. Kontakta oss för offert.



## ÄNGSFRÖ



### Fröer för alla miljöer

Veg Tech har ett flertal olika ängsfröblandningar för olika marktper och miljöer. Vi arbetar bara med högkvalitativa fröer och huvuddelen av frömaterialen har svenskt ursprung. Ängssädd lämpar sig för såväl stora som små ytor.

Jämfört med Färdig Ängsmatta och plantering med örtpluggplantor så tar en etablering med frösädd längre tid. Första året kan man inte räkna med någon tät och blommande äng. Men redan andra året blir ytan mer tilltalande och blomningen rikare. Veg Tech rekommenderar en kombination med sädd av ängsfrö och plantering av örtpluggplantor. Ytan växer ihop snabbare och ger ett jämnare och naturligare resultat. Mikroklimatet i etableringsytan förbättras och förekomsten av fröogräs minskar. Med örtpluggplantorna får man en blomning redan första året. Plantorna ger dig också möjlighet att etablera exakt de arter som du vill ha och arter som kanske inte finns representerade i fröblandningarna. Vanligtvis etableras plantorna i grupper eller öar i ytan som sås med ängsfrö.

Ett annat alternativ för att få en snabbare start på ängen och en blomning redan första sommaren är att använda en andel Blomsteråkerfrö vid sädden. Blomsteråkerfröet innehåller ett antal ettåriga arter som ger en fin blomning första säsongen och som kompletterar den övriga frösädden.



### Våra fröblandningar

På de följande sidorna kan du se specifikationen för de olika fröblandningarna. Det breda och välbeprövade sortimentet av fröblandningar täcker in de flesta marktper som kan vara aktuella i Norden.

Vi samarbetar med företaget **Pratensis AB** som har mycket lång erfarenhet av ängsfröproduktion.



Äng tre år efter sädd.



Nordisk stormhatt och midsommarblomster finns i den nya fjällängsfröblandningen. (foto: Pratensis AB)

## Ängsfröblandningar

### 6701 Frisk till torr jord

<i>Achillea millefolium</i>	rölleka
<i>Campanula persicifolia</i>	stor blåklocka
<i>Centaurea jacea</i>	rödsklint
<i>Centaurea scabiosa</i>	väddsklint
<i>Filipendula vulgaris</i>	brudbröd
<i>Galium verum</i>	gulmåra
<i>Hieracium umbellatum</i>	flockfibbla
<i>Hypericum perforatum</i>	äkta johannesört
<i>Knautia arvensis</i>	åkervädd
<i>Leontodon hispidus</i>	sommarfibbla
<i>Leucanthemum vulgare</i>	prästrage
<i>Plantago lanceolata</i>	svartkämpar
<i>Plantago media</i>	rödkämpar
<i>Primula veris</i>	gullviva
<i>Geum rivale</i>	humleblomster
<i>Ranunculus acris</i>	smörblomma
<i>Rhinanthus serotinus</i>	höskallra
<i>Rumex acetosa</i>	ängssyra
<i>Silene dioica</i>	rödblåra
<i>Silene vulgaris</i>	smällglim
<i>Succisa pratensis</i>	ängsvädd
<b>Summa örter</b>	<b>20 vikt %</b>
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	vårbrodd
<i>Arrhenatherum pubescens</i>	luddhavre
<i>Cynosurus cristatus</i>	kamäxing
<i>Festuca ovina</i>	fårsvingel
<i>Festuca rubra</i>	rödsvingel
<i>Luzula multiflora</i>	ängsfryle
<b>Summa gräs</b>	<b>80 vikt %</b>

### 6704 Torr mager kalkfattig jord

<i>Achillea millefolium</i>	rölleka
<i>Campanula rotundifolia</i>	liten blåklocka
<i>Dianthus deltoides</i>	backnejlika
<i>Galium verum</i>	gulmåra
<i>Hieracium pilosella</i>	gråfibbla
<i>Hieracium umbellatum</i>	flockfibbla
<i>Hypericum maculatum</i>	fyrk. joh. ört
<i>Hypochoeris radicata</i>	rotfibbla
<i>Jasione montana</i>	blåmunkar
<i>Knautia arvensis</i>	åkervädd
<i>Leucanthemum vulgare</i>	prästrage
<i>Linaria vulgaris</i>	gulsporre
<i>Lotus corniculatus</i>	käringtand
<i>Lychnis viscaria</i>	tjårbloster
<i>Pimpinella saxifraga</i>	bockrot
<i>Rumex acetosella</i>	bergssyra
<i>Saxifraga granulata</i>	mandelblom
<i>Solidago virgaurea</i>	gullris
<i>Viola tricolor</i>	styvmorsviol
<b>Summa örter</b>	<b>10 vikt %</b>
<i>Agrostis capillaris</i>	rödven
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	vårbrodd
<i>Bromus hordeaceus</i>	luddlosta
<i>Deschampsia flexuosa</i>	kruståtel
<i>Festuca ovina</i>	fårsvingel
<i>Festuca rubra</i>	rödsvingel
<i>Luzula campestris</i>	knippfryle
<b>Summa gräs</b>	<b>90 vikt %</b>

### 6702 Fuktig till blöt jord

<i>Achillea ptarmica</i>	nysört
<i>Angelica sylvestris</i>	stråtta
<i>Caltha palustris</i>	kabbleka
<i>Cardamine pratensis</i>	ängsbräsma
<i>Eupatorium cannabinum</i>	hampflockel
<i>Filipendula ulmaria</i>	älgört
<i>Geranium sylvaticum</i>	midsommarbl
<i>Geum rivale</i>	humleblomster
<i>Hypericum maculatum</i>	fyrk. johannesört
<i>Lychnis flos-cuculi</i>	gökbloster
<i>Lythrum salicaria</i>	fackelbloster
<i>Myosotis scorpioides</i>	äkta förgätmeje
<i>Prunella vulgaris</i>	brunört
<i>Ranunculus acris</i>	smörblomma
<i>Serratula tinctoria</i>	ängsskära
<i>Silene dioica</i>	rödblåra
<i>Succisa pratensis</i>	ängsvädd
<i>Trollius europaeus</i>	smörboll
<i>Valeriana officinalis</i>	läkevänderot
<i>Vicia cracca</i>	kråkvicker
<b>Summa örter</b>	<b>18 vikt %</b>
<i>Alopecurus pratensis</i>	ängskavle
<i>Briza media</i>	darrgräs
<i>Carex elata</i>	bunkestarr
<i>Cynosurus cristatus</i>	kamäxing
<i>Deschampsia caespitosa</i>	tuvåtel
<i>Festuca pratensis</i>	ängssvingel
<i>Festuca rubra</i>	rödsvingel
<b>Summa gräs</b>	<b>82 vikt %</b>

### 6705 Enkel blandning

<i>Agrostemma githago</i>	klätt
<i>Achillea millefolium</i>	rölleka
<i>Centaurea jacea</i>	rödsklint
<i>Hieracium umbellatum</i>	flockfibbla
<i>Hypericum perforatum</i>	äkta johannesört
<i>Leontodon hispidus</i>	sommarfibbla
<i>Leucanthemum vulgare</i>	prästrage
<i>Lychnis viscaria</i>	tjårbloster
<i>Plantago lanceolata</i>	svartkämpar
<i>Ranunculus acris</i>	smörblomma
<i>Potentilla argentea</i>	femfingerört
<i>Rumex acetosa</i>	ängssyra
<i>Rumex acetosella</i>	bergssyra
<i>Silene vulgaris</i>	smällglim
<i>Solidago virgaurea</i>	gullris
<b>Summa örter</b>	<b>12 vikt %</b>
<i>Agrostis capillaris</i>	rödven
<i>Cynosurus cristatus</i>	kamäxing
<i>Festuca ovina</i>	fårsvingel
<i>Festuca pratensis</i>	ängssvingel
<i>Festuca rubra</i>	rödsvingel
<b>Summa gräs</b>	<b>88 vikt %</b>

### 6703 Torr mager kalkrik jord

<i>Achillea millefolium</i>	rölleka
<i>Anthemis tinctoria</i>	färgkulla
<i>Campanula persicifolia</i>	stor blåklocka
<i>Campanula rotundifolia</i>	liten blåklocka
<i>Centaurea jacea</i>	rödsklint
<i>Centaurea scabiosa</i>	väddsklint
<i>Cichorium intybus</i>	cikoria
<i>Echium vulgare</i>	blåeld
<i>Filipendula vulgaris</i>	brudbröd
<i>Galium verum</i>	gulmåra
<i>Hypericum perforatum</i>	äkta johannesört
<i>Hypochoeris maculata</i>	slätterfibbla
<i>Leontodon hispidus</i>	sommarfibbla
<i>Leucanthemum vulgare</i>	prästrage
<i>Lotus corniculatus</i>	käringtand
<i>Malva moschata</i>	myskmalva
<i>Plantago media</i>	rödkämpar
<i>Potentilla tabernaemontani</i>	småfingerört
<i>Primula veris</i>	gullviva
<i>Rhinanthus minor</i>	ängsskallra
<i>Saxifraga granulata</i>	mandelblom
<i>Scabiosa columbaria</i>	fältvädd
<i>Senecio jacobea</i>	stånds
<i>Silene nutans</i>	backglim
<b>Summa örter</b>	<b>18 vikt %</b>
<i>Arrhenatherum pratense</i>	ängshavre
<i>Briza media</i>	darrgräs
<i>Festuca ovina</i>	fårsvingel
<i>Festuca rubra</i>	rödsvingel
<i>Phleum phleoides</i>	flentimotej
<i>Phleum pratense ssp. be.</i>	vildtimotej
<b>Summa gräs</b>	<b>82 vikt %</b>

### 6706 Fjärlisblandning

<i>Achillea millefolium</i>	rölleka
<i>Achillea ptarmica</i>	nysört
<i>Centaurea jacea</i>	rödsklint
<i>Centaurea scabiosa</i>	väddsklint
<i>Hieracium umbellatum</i>	flockfibbla
<i>Knautia arvensis</i>	åkervädd
<i>Leucanthemum vulgare</i>	prästrage
<i>Lotus corniculatus</i>	käringtand
<i>Malva moschata</i>	myskmalva
<i>Plantago lanceolata</i>	svartkämpar
<i>Ranunculus acris</i>	smörblomma
<i>Rumex acetosa</i>	ängssyra
<i>Scabiosa columbaria</i>	fältvädd
<b>Summa örter</b>	<b>15 vikt %</b>
<i>Festuca ovina</i>	fårsvingel
<i>Festuca pratensis</i>	ängssvingel
<i>Festuca rubra</i>	rödsvingel
<i>Poa pratensis</i>	ängsgröe
<b>Summa gräs</b>	<b>85 vikt %</b>

**6708 Vägrensblad. övr. jordar**

Agrostemma githago	klätt
Achillea millefolium	rölleka
Centaurea jacea	rödsklint
Galium verum	gulmåra
Hieracium aurantiacum	rödfibbla
Hieracium umbellatum	flockfibbla
Hypericum maculatum	fyrk. joh.ört
Leucanthemum vulgare	prästrake
Linaria vulgaris	gulsporre
Lotus corniculatus	käringtand
Lychnis viscaria	tjärblomster
Knautia arvensis	åkervädd
Rumex acetosa	ängssyra
Rumex acetosella	bergssyra
Solidago virgaurea	gullris
Succisa pratensis	ängsvädd
Verbascum nigrum	mörkt kungsljus
<b>Summa örter</b>	<b>14 vikt %</b>
Agrostis capillaris	rödven
Cynosurus cristatus	kamäxing
Deschampsia flexuosa	krustätel
Festuca ovina	fårsvingel
Festuca pratensis	ängssvingel
Festuca rubra	rödsvingel
<b>Summa gräs</b>	<b>86 vikt %</b>

**6711 Torr havsstrandäng**

Achillea millefolium	rölleka
Armeria maritima	strandtrift
Campanula rotundifolia	liten blålocka
Centaurea jacea	rödsklint
Dianthus deltoides	backnejlika
Galium verum	gulmåra
Hieracium pilosella	gråfibbla
Hieracium umbellatum	flockfibbla
Jasione montana	blåmunkar
Linaria vulgaris	gulsporre
Lotus corniculatus	käringtand
Plantago lanceolata	svartkämpar
Plantago maritima	gulkämpar
Potentilla argentea	femfingerört
Ranunculus bulbosus	knölsmörl.
Rumex acetosella	bergssyra
Sedum telephium	kärleksört
Silene uniflora	strandglim
Trifolium arvense	harklöver
Viola tricolor	styvmorsviol
<b>Summa örter</b>	<b>20 vikt %</b>
Agrostis capillaris	rödven
Anthoxanthum odoratum	vårbrodd
Bromus hordeaceus	luddlosta
Carex arenaria	sandstarr
Festuca ovina	fårsvingel
Festuca rubra	rödsvingel
Poa compressa	berggröe
<b>Summa gräs</b>	<b>80 vikt %</b>

Till ängsfröblandningen "Torr havsstrandäng" består planteringsbädden av 150 mm 0-8 mm kross

**6709 Norra Sverige torr till frisk jord**

Achillea millefolium	rölleka
Centaurea jacea	rödsklint
Campanula rotundifolia	liten blålocka
Dianthus deltoides	backnejlika
Geranium sylvaticum	midsommarbl
Hieracium pilosella	gråfibbla
Hieracium gr Stiptolepidia	kvastfibbla
Hieracium umbellatum	flockfibbla
Hypericum maculatum	fyrk. joh.ört
Leucanthemum vulgare	prästrake
Lychnis viscaria	tjärblomster
Knautia arvensis	åkervädd
Plantago media	rödkämpar
Rhinanthus minor	ängsskallra
Rumex acetosa	ängssyra
Silene dioica	rödblåra
Silene vulgaris	smållglim
Solidago virgaurea	gullris
<b>Summa örter</b>	<b>10 vikt %</b>
Agrostis capillaris	rödven
Anthoxanthum odoratum	vårbrodd
Bromus hordeaceus	luddlosta
Poa alpina	fjällgröe
Deschampsia flexuosa	krustätel
Festuca ovina	fårsvingel
Festuca rubra	rödsvingel
<b>Summa gräs</b>	<b>90 vikt %</b>

**6712 Snabbetablerad mot erosion**

Achillea millefolium	rölleka
Agrostemma githago	klätt
Centaurea jacea	rödsklint
Leucanthemum vulgare	prästrake
Lotus corniculatus	käringtand
Trifolium pratense	rödsklöver
<b>Summa örter</b>	<b>14 vikt %</b>
Agrostis capillaris	rödven
Festuca ovina	fårsvingel
Festuca rubra	rödsvingel
Långa rhizomer	
Festuca rubra	rödsvingel
Korta rhizomer	
Lolium perenne	engelskt rajgräs
Poa pratensis	ängsgröe
<b>Summa gräs</b>	<b>86 vikt %</b>

**6710 Skuggblandning**

Campanula latifolia	hässlelocka
Geranium sylvaticum	midsommarbl
Potentilla erecta	blodrot
Silene dioica	rödblåra
Stellaria holostea	buskstjärnbl.
Veronica officinalis	ärenpris
Viola riviniana	skogsviol
<b>Summa örter</b>	<b>7 vikt %</b>
Agrostis capillaris	rödven
Deschampsia flexuosa	krustätel
Festuca rubra	rödsvingel
Poa nemoralis	lundgröe
<b>Summa gräs</b>	<b>93 vikt %</b>

**6713 Fjälläng**

Aconitum lycoctonum	nordisk stormhatt
Angelica archangelica	fjällkvanne
Cirsium helenoides	borstistel
Geranium sylvaticum	midsommarbl
Leucanthemum vulgare	prästrake
Silene dioica	rödblåra
Solidago virgaurea	gullris
Trollius europaeus	smörboll
<b>Summa örter</b>	<b>12 vikt %</b>
Festuca ovina	fårsvingel
Festuca rubra	rödsvingel
Poa alpina	fjällgröe
<b>Summa gräs</b>	<b>88%</b>

**6801 Blomsteråkerfrö**

Agrostemma githago	klätt
Centaurea cyanea	blåsklint
Papaver rhoeas	kornvallmo
Papaver dubium	rågvallmo
<b>Summa örter</b>	<b>100 vikt %</b>

**6901 Bellisgräsblandning**

Bellis perennis	tusensköna
Agrostis capillaris	rödven
Festuca rubra	rödsvingel
Poa pratensis	ängsgröe

**6750 Blandning efter egna önskemål**

Kontakta oss för mer information om egenkomponerade fröblandningar.

## SÅDD OCH SKÖTSEL AV ÄNGSYTA

### Förberedelser av underlaget

Ytan skall för bästa resultat vara fri från fleråriga rotagräs som exempelvis kvickrot och åkertistel. Underlaget skall inte vara alltför näringsrikt. Bäst resultat får man på näringsfattiga jordar som exempelvis sand/mojordar eller fattiga alvjordar. Alltför feta och näringsrika jordar kan förbättras genom att göra en djupplöjning och blanda upp matjorden med magrare alv.

### Åtgärder mot rotagräs

Jordar med ogräsproblem kan åtgärdas genom att lägga ut en ogräshämmande, termiskt behandlad fiberduk på marken. Var noga med att skarvarna överlappas ordentligt. Helst skall de sys ihop med en speciell symaskin som finns att hyra hos Veg Tech. En ogräsfri och mager jordblandning påförs därefter ovanpå fiberduken. Jordar med ogräs kan också i förväg åtgärdas genom att täcka marken med en ej ljusgenomsläpplig fiberduk i två år före montaget.

### Sådd

Det bästa resultatet får man om man utgår från en nyetablering på en helt öppen jordyta. Den mest lämpliga tiden för sådd är september men de andra höstmånaderna går också bra liksom en tidig vårsådd. Efter som utsädesmängden är mycket låg bör fröet blandas upp med sågspån eller vetekli för att få en mer lätthanterlig volym att arbeta med vid sådden ( t ex 1 del frö + 3 delar vetekli eller fint sågspån). Man ska absolut inte blanda upp ängsfröet med ytterligare gräsfrö vilket bara skulle innebära att gräset konkurrerar ut örterna. Säbadden bör vara harvad eller grovkrattad. Fröet kan sås för hand eller med maskin. Efter sådd myllas fröet ytligt med kratta eller vält. På branta slänter eller andra svårtillgängliga områden kan sprutsådd göras. I dessa fall bör utsädesmängden öka något (se tabell för utsädesmängder). Man kan även förbereda ytan med exempelvis ett kokosnät eller ett syntetisk erosionskyddsnet för att skydda den nysådda ytan mot erosion och skapa ett bättre mikroklimat för groningen. Kokosnät och andra ytarmeringsmaterial hittar du under kapitlet "Tillbehör".

### Utsädesmängder

Ängsfrö:	300 g/100 m <sup>2</sup>
Ängsfrö sprutsådd:	450 g/100 m <sup>2</sup>
Blomsteråkerfrö:	125 g/100 m <sup>2</sup>
vid inblandning med ängsfrö:	50 g/100 m <sup>2</sup>
Bellisgräsblandning:	1 kg/100 m <sup>2</sup>
Snabbetablerad mot erosion:	500 g/100 m <sup>2</sup>

### Skötsel

Den nyanlagda ängen är gles och luckig och första året kan ytan innehålla diverse ettåriga ogräs som funnits i jordens fröreserv. Om de upplevs som störande kan de klippas av på 8-10 cm höjd. Många ängsarter gror och tillväxer långsamt och kan vara svåra att upptäcka. Ogräset försvinner oftast andra året och då kommer de första ängsblommorna att blomma. För att bibehålla örtfloran och gynna den framför gräs och ogräs skall ängen slås varje år. Skärande redskap som exempelvis slätterbalk eller lie skall användas. Klipphöjden måste vara minst 60-80 mm. Ängen slås i början av augusti när de flesta örterna har blommat över. Det avslagna höet kan man gärna låta ligga kvar i upp till en vecka så att det får tid att fröa av sig. Allt hö tas därefter bort, annars får man på sikt en oönskad uppgödsling av marken. Konventionella gräsklippare eller trimmers skall inte användas för att slå ängen eftersom de i för hög grad finfördelar det avslagna klipplet. Det finfördelade klipplet göder markytan och ängsytan kommer succesivt att övergå till en ren gräsyta. Endast om det visar sig att ängsytan blir extremt mager kan en lätt gödsling utföras med exempelvis långtidsverkande gödselmedel.

